

Energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

Vår ref.: 20155KA
Dato: 21. august 2026
Deres ref.: 202304195

Hilleshamn kraftverk - sak 202304195 - begrunnelse for klage over NVE sitt vedtak av 23.06.2026

1 Innledning

Vi viser til NVE sitt vedtak av 23.06.2026 med avslag på søknad om oppføring av Hilleshamn kraftverk. Vi viser videre til fristavbrytende klage av 05.08.2026, etter utsatt klagefrist til den 07.08.2026, hvor det tilkjennegis at Småkraft AS («Småkraft») vil ettersende nærmere begrunnelse for klagen innen den 21.08.2026.

Advokatfirmaet Tollefsen bistår Småkraft, og vil i det følgende utdype de nærmere klagegrunnene på Småkrafts vegne.

Småkraft gjør gjeldende at avslaget bygger på en ufullstendig konkretisering av tiltakets faktiske virkninger og av hvilke restulempesom gjenstår etter gjennomførbare, bindende avbøtende tiltak. Særlig har NVE ikke i tilstrekkelig grad vurdert tiltakets konkrete bidrag til belastningen for reindriften, effekten av stedstilpasset minstevannføring og anleggsrestriksjoner, samt hvilken selvstendig vekt naturmangfoldhensynene faktisk er tillagt i den samlede interesseavveiningen.

Vedtaketets samlede interesseavveining bygger derfor på et uriktig og ufullstendig faktisk grunnlag. Vi gjør gjeldende at en riktig vekting av de relevante argumentene basert på korrekte faktiske forhold, vil medføre at vilkårene i vassressursloven § 25 er oppfylte og at konsesjon dermed kan gis.

Vi ber om at vedtaket omgjøres, jf forvaltningsloven § 35, slik at søknad om konsesjon innvilges for oppføring av Hilleshamn kraftverk.

I det følgende vil vi kort gjengi det vi oppfatter at NVE hovedsakelig har lagt vekt på i sin begrunnelse for avslaget (punkt 2), helt kort gjøre rede for det rettslige utgangspunktet (punkt 3), redegjøre nærmere for klagerunnene (punkt 4), fremlegge en uttalelse fra berørte grunneiere (punkt 5), og oppsummere og gi noen avsluttende merknader (punkt 6).

Advokatfirmaet Tollefsen AS

Kontoradresse: Stedjevegen 37, Sogndal
Fjellvegen 9, Førde
Strandgata 52, Florø

Postadresse: Stedjevegen 37, 6856 Sogndal
Telefon: +47 57 62 88 50
E-post: post@advokat-tollefsen.no

Nettside: www.advokat-tollefsen.no
Org.nr.: 912 160 068
ISO-sertifisert NS-EN ISO 9001:2015

2 NVEs begrunnelse for avslaget

NVE har avslått søknaden hovedsakelig på bakgrunn av en vurdering om at tiltaket medfører ulemper for reindrift og naturmangfold som overstiger fordelene ved prosjektet.

NVE har særlig lagt vekt på at reindriftens bruk av området har endret seg siden forrige konsesjonsbehandling, og at den samlede belastningen på Grovfjord reinbeitedistrikt har økt. NVE har lagt til grunn at omsøkt tiltak ytterligere vil redusere reindriftens handlingsrom, herunder ved mulig påvirkning på vinterbeiter, flyttlei, kalvingsområder og bruken av Hilleshamnvatnet som oppsamlingsområde.

Videre mener NVE at redusert vannføring vil gi betydelige negative konsekvenser for sårbare naturtyper med regional verdi, særlig fosse-eng og fosseberg i Hilleshamnelvas fossesprøytoner. NVE vurderer at mesteparten av disse lokalitetene kan gå tapt, og at ulempene ikke kan reduseres tilstrekkelig ved avbøtende tiltak. På denne bakgrunn har NVE konkludert med at den anslåtte kraftproduksjonen på 12,1 GWh per år ikke veier opp for de samlede negative konsekvensene for reindrift og naturmangfold.

3 Utdypende begrunnelse for klagen

3.1 Rettslig utgangspunkt

Etter vannressursloven § 25 kan konsesjon bare gis dersom fordelene ved tiltaket overstiger skader og ulemper for berørte allmenne og private interesser. For et varig tiltak skal denne vurderingen også være positiv på lengre sikt. Spørsmålet i saken er derfor hvilke konkrete restulempesom gjenstår etter realistiske prosjektilpasninger og vilkår, og om disse oppveies av tiltakets dokumenterte energimessige og samfunnsmessige fordeler.

Naturmangfoldlovens §§ 8–12 skal inngå i beslutningsgrunnlaget, jf. § 7. NVE har selv lagt til grunn at kunnskapsgrunnlaget etter § 8 er tilstrekkelig, og at føre-var-prinsippet i § 9 ikke får avgjørende betydning for konsesjonsspørsmålet, jf. begrunnelsen s. 17. Den videre vurderingen etter §§ 10–12 må derfor synliggjøre en konkret sammenheng mellom tiltaket, den aktuelle belastningen og den effekt som antas å følge av nettopp dette prosjektet. Vi kan ikke se at dette kravet er oppfylt i vår sak.

Vannressursloven § 26 forutsetter dessuten at avbøtende tiltak vurderes. Det må særlig vurderes om konsesjonsvilkår, detaljplan, tilpasning av anleggsperioden, minstevannføring, revegetering, ferdselsregulering og overvåkning kan redusere de relevante ulempene til et akseptabelt nivå. Vi gjør gjeldende at de ulemper som er trukket frem i avslaget, er mulig å avbøte med vilkår, særlig tilpasning av anleggsperioden og minstevannsføring.

3.2 Naturmangfold

Vi gjør gjeldende at NVE i sin begrunnelse for avslag ikke i tilstrekkelig grad har konkretisert hvorfor prosjektets tilpasninger og avbøtende tiltak ikke er tilstrekkelige.

Småkraft er innforstått med at de vassdragstilknyttede naturtypene fosse-eng og fosseberg er sårbare og at redusert vannføring kan påvirke fuktighetskrevede arter. Søknadens konsekvensutredning identifiserer disse forholdene og foreslår avbøtende tiltak, herunder minstevannføring, revegetering, støydemping og redusert fysisk fotavtrykk.

I tillegg vil vi påpeke at dagens eksistens av fosse-eng og fosseberg eksisterer til tross for at det i flere tiår har eksistert et kraftverk på samme sted, med samme plassering av inntak og i samme elvefar, men som ikke hadde krav om minstevannsføring (som vi kjenner til) eller imøtekom andre lignende vilkår og avbøtende tiltak som her er aktuelle. Likevel har en i dag altså konstatert de aktuelle naturtypene. Vi anfører at et vannkraftverk derfor ikke trenger å være ensbetydende med at naturtypene på stedet blir utryddet, men at restvannføringen i elva kan synes å ha vært tilstrekkelig til artens overlevelse i dette vassdraget.

Det bør videre vurderes om det er tilstrekkelig å opprettholde naturtypen. På bakgrunn av forholdene nevnt ovenfor fremstår dette som mulig. Dette må innebære at det ikke nødvendigvis kan oppstilles en forventning eller et krav om at naturtypen skal ha et maksimalt omfang i området. Det kan heller ikke uten videre legges til grunn at dette innebærer at vassdraget må forbli urørt i fremtiden. Etter vårt syn er NVEs konklusjon om at den foreslåtte minstevannføringen ikke er tilstrekkelig, for kategorisk og lite tiltaksspesifikk. Vi vil særlig peke på at statsforvalteren i sin uttale har anbefalt en minstevannsføring tilsvarende 10-percentilen for ivaretagelse av naturtypene.

Selv om vi er av den oppfatning at restvannføringen i elva er tilstrekkelig til å ivareta naturtypen, jf avsnittet ovenfor, så er Småkraft innstilt på å imøtekomme statsforvalterens forslag om forslag om minstevannsføring tilsvarende 10-percentilen som et tilstrekkelig avbøtende tiltak for å beholde fosse-eng og fossebergene.

Det omsøkte prosjektet er videre vesentlig tilpasset de konkrete forholdene i saken og utfordringene som er identifisert i området. Det søkes om begrenset regulering av Hilleshamnvannet og vannveien skal i betydelig grad gå i borehull. I øvre og nedre del er rørgatene planlagt nedgravd, og nettilknytningen er planlagt som jordkabel langs eksisterende vei. Tiltaket er dermed utformet for å begrense terrenginngrep, arealbeslag og nye tekniske barrierer.

Etter vårt skjønn er dette et skoleeksempel på et vannkraftverk som krever helt minimalt med terrenginngrep, svært begrenset anleggsarbeid og derfor anleggsperiode, svært begrensede inngrep og enda mindre varige sår i naturen og terrenget omkring. Tiltaket ivaretar og viderefører nyere kulturhistorie på stedet ved gjenoppføring av et moderne, anonymt og skånsomt vannkraftverk, som ellers fremstår nokså sammenlignbart det som ble oppført for nærmere 80 år siden.

3.2.1 Avbøtende tiltak

NVE konkluderer med at ulempene for naturtypene ikke kan reduseres tilstrekkelig ved avbøtende tiltak, jf. Begrunnelsen for vedtaket s. 1 og 26. Etter klagers syn mangler vedtaket imidlertid en tilstrekkelig konkret drøftelse av hvorfor de omsøkte og tilgjengelige avbøtende tiltakene ikke kan suppleres eller skjerpes gjennom konsesjonsvilkår. Dette gjelder særlig spørsmål om en detaljert og stedstilpasset minstevannsføring, jf ovenfor, eventuelt med sesongtilpasning og krav til hydrologisk oppfølging, utforming av inntak og driftsopplegg som reduserer påvirkningen på fossesprøytonene, krav om restaurerings- og revegeteringsplan for midlertidige anleggsinngrep. I tillegg kan en se for seg særskilte restriksjoner i anleggsperioden og krav om miljøoppfølging og overvåking av aktuelle naturtypelokaliteter og fuktighetskrevede arter, med adgang til ytterligere tiltak dersom overvåkingen viser uforutsette virkninger.

At tiltaket kan ha negative konsekvenser, er ikke i seg selv tilstrekkelig til å begrunne avslag etter vannressursloven § 25. Spørsmålet er om de konkrete konsekvensene, etter en reell vurdering av prosjektilpasninger og vilkår, overstiger tiltakets fordeler. Den vurderingen fremstår ikke tilstrekkelig dokumentert, og vi må i den anledning understreke at NVE nettopp har lagt til grunn at naturmangfoldloven § 9 sitt føre-var-prinsipp ikke får avgjørende betydning i denne saken.

For øvrig vil vi også peke på at det er en uavklart motsetning mellom begrunnelsen under vurderingene etter naturmangfoldsloven og vannressursloven, samt oppsummeringstabellen.

NVE har i oppsummeringstabellen angitt at naturmangfold er tillagt «stor» vekt, se begrunnelsen s. 26. Under avvegingen av fordeler og ulemper under vannressursloven § 25, har NVE lagt til grunn at konsekvensene for naturtypene er tillagt stor vekt. Samtidig er det i vurderingen etter naturmangfoldsloven vurdert at konflikten med naturtypene ikke er vurdert å kunne gi grunnlag for avslag.

På side 17 i begrunnelsen for vedtaket, fremgår det at NVE har vurdert at en mulig konflikt med naturmangfoldloven § 4 *«alene ikke er grunn til å avslå søknaden»*, og at *«den samlede belastning på økosystemet og naturmangfoldet er dermed blitt vurdert, jamfør naturmangfoldloven § 10. Den samlede belastningen anses ikke som så stor at den blir avgjørende for konsesjonsspørsmålet»*, jf begrunnelsen for vedtaket s. 17. Dette står i et uavklart spenningsforhold til vektingen under vannressursloven og oppsummeringstabellens vektlegging av naturmangfold som avslagsgrunn.

Når det i begrunnelsen legges uttrykkelig til grunn at naturmangfold ikke er vurdert å være en selvstendig avgjørende avslagsgrunn i denne saken, må dette etter vår oppfatning også få betydning for den samlede vektingen.

Dersom dette likevel skulle være en selvstendig avslagsgrunn, mener vi at begrunnelsen må vise hvorfor tiltakets utforming og mulige vilkår ikke fører til en annen konklusjon.

3.2.2 Samlet belastning og kildematerialets overføringsverdi

Samlet belastning på naturtypene må vurderes tiltaksspesifikt og med et relevant sammenligningsgrunnlag. NVE viser til en generell belastning på naturtypene og til andre vassdragsutbygginger i regionen. Etter naturmangfoldloven § 10 må imidlertid samlet belastning vurderes konkret og på et relevant økologisk og geografisk nivå. Det kan ikke være tilstrekkelig å vise til generell utbyggingsaktivitet, hyttebygging, turistanlegg og veiutbygging uten å påvise hvordan Hilleshamn kraftverk, med dets særlige lokalisering og avbøtende tiltak, vil bidra med en avgjørende tilleggseffekt.

Søknadsmaterialet viser at tiltaket er begrenset, og at tiltaket ikke er vurdert å øke den samlede belastningen på rødlistede arter av betydning. NVE har ikke i tilstrekkelig grad forklart hvorfor denne prosjektspesifikke vurderingen fravikes, eller hvilken konkret tilleggsskade som gjør at avslag er nødvendig fremfor vilkårsfastsettelse, herunder med krav som nevnt ovenfor.

3.3 Reindrift

3.3.1 Innledning og utgangspunkt

Det er ikke sannsynliggjort at tiltaket i driftsfasen vil påvirke reinen eller reindriften på Hilleshamnhalvøya.

Søknadens egen konsekvensvurdering la til grunn at tiltaket i liten grad ville påvirke reinbeite, fordi store deler av influensområdet er svært bratt. Dette var bekreftet ved tidligere sluttbefaring med representanter fra reinbeitedistriktet og reindriftsforvaltningen. Reinbeitedistriktet peker også selv på topografien i området i sin uttale til søknaden.

Selv om NVE gjennom høringsrunden har mottatt oppdatert informasjon om reindriftens bruk, kan vi ikke se at det i vedtaket fremgår hvordan NVE har vurdert at dette konkrete tiltaket påvirker reindriften negativt i driftsfasen.

NVE har i stor grad lagt vekt på generelle virkninger av samlet belastning. Det erstatter ikke behovet for å sannsynliggjøre en konkret årsakssammenheng mellom dette prosjektet og en reell reduksjon av reindriften handlingsrom. Vi anfører at en slik årsakssammenheng slett ikke foreligger i denne saken.

Den samlede belastningen på reinen på Hilleshamnhalvøya blir ikke større ved en tillatelse, all den tid kraftverket i driftsfasen ikke vil medføre noen konsekvenser for eller påvirkning på reinen eller reindriften på Hilleshamnhalvøya.

Vi vil særlig peke på de utfordringer som av reinbeitedistriktet generelt er fremhevet som problematiske når det gjelder vannkraftverk, jf Distriktsplanen punkt 4.2:

«Problemet med småkraftverk er at det ofte blir laget veier til kraftverkene slik at store beiteområder blir lett tilgjengelig for allmenheten, med økt ferdsel, forstyrrelse og trafikk som resultat. Veiene opp til kraftverk må stenges for allmenheten. Et annet problem med kraftverk er de stenger av trange dalfører som fungerer som flaskehalser for rein som skal opp og ned til beiteområder. Disse dalførene er ofte eneste passasje mellom beiteområdene og en forhindring på et slikt område vil påvirke reinens trekkmuligheter. Kraftvær må derfor graves ned i terrenget.»

Ingen av disse to negative elementene er aktuelle i vår sak. Vi vil redegjøre nærmere for dette i det følgende. Ut over fortrengsel når det gjelder trekkruiter, arealbeslag og støy, kan vi ikke se at reinbeitedistriktet verken har trukket frem eller har grunnlag for å hevde at omsøkt tiltak konkret vil medføre andre typer ulemper for reinsdyrene eller for reinbeitedistriktet.

3.3.2 Vedrørende sperring av flyttleier og dalfører

NVE har lagt til grunn at tiltaket kan påvirke flyttleier og et oppsamlingsområde. Til dette påpekes at kraftstasjonen ligger nede i Hilleshamn. Inntaket lager ikke lyd, og rør og kabel er nedgravd eller ført i borehull. Det foreligger derfor verken en varig støybelastning fra inntaket eller en fysisk barriere som kan hindre reinen i å bevege seg eller beite. Påstanden om blokkering av flyttlei og trange dalfører er ikke tilstrekkelig underbygget.

Småkraft bestrider ikke områdets funksjon i reinbeitedistriktets system, men reinbeite i selve Hilleshamn sentrum synes å være nokså begrenset. Etter Småkraft og grunneiernes kunnskap har det kun sporadisk forekommet enkeltvis streifdyr nede i Hilleshamn. Påstanden om at tiltaket skal stenge trange dalfører som hindrer flytting av rein opp og ned mellom Hilleshamn og Hilleshamnvannet, jf skisser over trekkveier og alternative trekkveier illustrert på side 24 i Distriktsplanen for reinbeitedistriktet, jf bildeforklaringen på side 25, fremstår for oss som litt kunstig.

Den inntegnede trekkruiten i reinbeitedistriktets forvaltningsplan ligger dessuten på motsatt side av elven sammenlignet med inntaket. Inntaket er lydløst i driftsfasen. De nedgravde rørene utgjør heller ikke en fysisk hindring, uavhengig av hvor reinen eventuelt beveger seg eller beiter.

Dersom NVE fastholder at prosjektet berører en konkret flyttlei, oppsamlingsplass eller et område av særlig funksjonell betydning, ber vi om at dette underbygges med mer presis lokalisering, oppdatert dokumentasjon av faktisk bruk, tidsmessig bruksmønster og en forklaring på hvordan de omsøkte komponentene fysisk eller funksjonelt vil begrense passasjen. Generelle beskrivelser av

reindriftsarealer og trekkruiter er ikke tilstrekkelig når tiltaket er lite, rørføringen er nedgravd og det ikke foreligger driftsstøy fra inntaket.

3.3.3 Arealbeslag og anleggsfase

Anleggsfasen er begrenset i omfang, varighet og geografisk utstrekning.

Småkraft bestrider ikke at anleggsarbeid kan medføre forstyrrelser i en begrenset periode. Men anleggsaktiviteten er ikke spesielt omfattende. Eksisterende tilkomstvei benyttes, og boring av borehull skjer fra lenger nede i dalen. Tiltaket medfører dermed begrensede terrenginngrep og begrenset aktivitet i nærheten av Hilleshamnvatnet over en avgrenset periode. Den svært begrensede anleggsaktiviteten som er nødvendig for etablering av inntaket og nedgravingen av rørgangene i øverste del av rørgaten, kan selvfølgelig tilpasses reindriftens behov og reinsdyrenes behov for ro og uforstyrrede forhold.

Småkraft er villige til å strekke seg for å imøtekomme aktuelle ønsker om og behov for tilpasninger i tid og fysiske aktiviteter rundt Hilleshamnvannet. Avbøtende vilkår her er uproblematisk, og vi anfører at dette vil fjerne potensielle ulemper knyttet i området for reinsdyrene og reinbeitedistriktet.

NVE legger til grunn at det vil være et svært begrenset tidsrom hvor anleggsarbeid kan utføres uten forstyrrelse av reinen, fordi reinbeitedistriktet er et helårsdistrikt, jf begrunnelsen s. 26. Vi anfører i lys av det ovenfornevnte at dette ikke i seg selv kan begrunne et avslag. Risikoen for midlertidige forstyrrelser må vurderes opp mot prosjektets lokalisering, den faktiske bruken av det berørte området, anleggsarbeidets varighet og muligheten for vilkår om tidsstyring, varsling, løpende dialog med reinbeitedistriktet og stans eller tilpasning ved dokumentert behov. Uansett er det ikke behov for et lengre tidsrom til etablering av inntaket, all den tid anlegget er lite og inntaket kun utgjør en liten del av det totale anleggsarbeidet. Småkraft oppgir at grunnarbeidene ved Hilleshamnvannet kan utføres og fullføres for eksempel fra medio juli og være ferdig innen utgangen av året, selvsagt med aktuelle tilpasninger til reinbeitedistriktets behov. Øvrig anleggsarbeid, inklusive boring av rørgaten vil foregå fra et godt stykke lenger nede mot Hilleshamn.

Det samme gjelder eventuelle forstyrrelser for fritidsboligene ved Hilleshamnvatnet. Hyttene kan bli påvirket av aktivitet i anleggsfasen, men som presisert i søknaden foreligger det ikke tilsvarende forstyrrelse i driftsfasen fra inntaket. NVE vurderer selv at påvirkningen på friluftsliv i hovedsak er knyttet til støy og aktivitet under anleggsarbeidene, og at forholdet ikke er avgjørende for konsesjonsspørsmålet, jf begrunnelsen s 18. Aktuell støy og forstyrrelser i området blir den samme, uavhengig av om det gjelder reindrift, fritidsturister eller hyttebeboere.

Det fremstår videre som at reinbeitedistriktets uttalelse i begrenset grad skiller mellom dette konkrete tiltaket og distriktets generelle utfordringer ved de mange øvrige inngrepene. Vi ber NVE foreta en selvstendig og tiltaksspesifikk prøving av denne forskjellen.

3.3.4 Delkonklusjon om reindrift

NVE har ikke tilstrekkelig sannsynliggjort at Hilleshamn kraftverk, slik det er omsøkt og med relevante vilkår, vil ha en nevneverdig negativ virkning på reindriften i driftsfasen. De mulige ulempene er i hovedsak knyttet til en tidsbegrenset anleggsfase, og kan håndteres gjennom målrettede og etterprøvbare vilkår.

Det foreligger derfor ikke grunnlag for å legge til grunn at tiltaket vil øke den samlede belastningen for Grovfjord reinbeitedistrikt på en slik måte at avslag er nødvendig etter vannressursloven § 25.

Småkraft har selv sagt forståelse for at Grovfjord reinbeitedistrikt opplever utfordringer knyttet til annen utbygging, som Foldvik-prosjektene, Evenes flystasjon og økt militær aktivitet. Dette er imidlertid belastninger som ikke reduseres ved avslag på Hilleshamn kraftverk. Tilsvarende vil en tillatelse til et lydløst og nedgravd anlegg, uten reell driftsfasepåvirkning på reinen, ikke øke denne belastningen på en måte som kan begrunne avslag.

Den samlede belastningen på Hilleshamnhalvøya blir altså ikke mindre ved avslag i denne saken, og den blir ikke større ved en tillatelse. En samlet belastningsvurdering etter naturmangfoldloven § 10 og vannressursloven § 25 må identifisere det konkrete bidraget fra det omsøkte tiltaket. Belastninger fra andre inngrep kan ikke uten videre tilskrives Hilleshamn kraftverk eller brukes som begrunnelse for å avslå et prosjekt som ikke har en selvstendig, nevneverdig driftsfaseeffekt på reindriften.

Småkraft stiller for øvrig spørsmål ved overføringsverdien av deler av kildematerialet som er tillagt vekt i reindrifts- og samlet belastningsvurderingen. Rapporter og undersøkelser som gjelder vindkraft, skytebaner eller annen aktivitet med et vesentlig annet inngreps- og forstyrrelsesbilde, kan ikke uten videre brukes som dokumentasjon for virkninger av et lite vannkraftverk.

Et småkraftverk med nedgravde rør, borehull, begrensede permanente terrenginngrep og ingen relevant støy fra inntaket i driftsfasen må vurderes ut fra egne faktiske forhold. Generelle erfaringer fra andre typer utbygging kan høyst inngå som bakgrunnsinformasjon. Dersom de brukes som et avgjørende premiss, må NVE konkretisere relevansen og forklare hvorfor virkningsbildet er sammenlignbart.

3.4 Tiltakets konkrete fordeler

Tiltaket er beregnet til å produsere om lag 12,1 GWh ny fornybar energi per år. Det gir også lokale og regionale verdiskapingsvirkninger gjennom inntekter til grunneiere og kommune samt bruk av lokale og regionale entreprenører i anleggsfasen.

Når det foreligger et tilpasset prosjekt med mulighet for ytterligere avbøtende vilkår, må disse fordelene vektas opp mot den gjenværende, konkrete miljøbelastningen. Etter klagers syn har NVE ikke foretatt en tilstrekkelig vurdering og vektig av de aktuelle fordelene i dette konkrete prosjektet.

3.4.1 Flomdemping og klimatilpasning

I tillegg til de fordelene som allerede er nevnt i søknaden, men som ikke synes å være særlig vektlagt av NVE i vurderingen, tilkommer et stadig viktigere moment i dagens klimasamfunn; muligheten til å benytte kraftverket til regulering av flomtopper og forebygge mot potensielle skadevirkninger av flom og ekstremvær. Særlig reguleringen av vannet og styring av vannføringen gjennom anlegget, er et velegnet verktøy til å mer aktivt kontrollere og hindre flomtoppene når disse inntreffer.

3.4.2 Ferdelsregulering og mulig positiv effekt for reindriften

Dersom økt militær aktivitet, utbyggingen av Evenes lufthavn og Foldvikanleggene medfører at flere reinsdyr beiter i området rundt Hilleshamnvannet, kan det omsøkte tiltaket gi bedre muligheter til regulering og begrenning av friluftsturisters ferdsel til vannet og nærliggende områder.

NVE legger på side 21 til grunn at området er mye brukt til friluftsliv, herunder til ski- og fotturer. Slik ferdsel kan i seg selv bidra til økt uforutsigbarhet for reinsdyrene og dermed til fortrengning fra beiteområdene rundt vannet.

Det eksisterer allerede traktorvei opp mot området og det ligger i dag noen få hytter ved vannet. Ferdsel og tilgang til området er dermed ikke en ny konsekvens av prosjektet. En eventuell økning i ferdsel knyttet til tiltaket vil ikke være nevneverdig i driftsfasen. Tvert imot gir prosjektet incitament til å stenge vegen med bom etter ferdigstillelsen, dersom reinbeitedistriktet ønsker det.

En slik adgangsbegrensning kan redusere den ferdselen som allerede skjer i området i dag. Samlet sett kan kraftverket derfor gi en positiv effekt for reindriften sammenlignet med situasjonen NVE har lagt til grunn for eksisterende friluftsliv og ferdsel per i dag. Dette er ikke drøftet tilstrekkelig i vedtaket.

Dersom veien fortsatt skal holdes åpen av hensyn til friluftsliv og dagens ferdsel, vil nettopp den fortsatte ferdselen kunne ha vesentlig større betydning for reinen enn et lydløst inntak og nedgravde rør. Dette understreker behovet for å skille mellom konkrete virkninger av tiltaket og virkninger av eksisterende eller ønsket ferdsel i området. Spørsmålet om bom og ferdselsregulering bør i alle tilfeller håndteres ved konsesjonsvilkår eller detaljplan, ikke gjennom avslag.

3.5 Forslag til konkrete og aktuelle konsesjonsvilkår

Helt konkret, er Småkraft positivt innstilt til at en konsesjon for eksempel gis med følgende eller lignende vilkår:

- minstevannføring tilsvarende 10-percentilen, eventuelt med tilpasninger og justeringer fordelt på sesong, ut fra et hydrologisk og naturfaglig underlag
- kontinuerlig registrering og rapportering av vannføring
- før- og etterundersøkelser av navngitte fossesprøytsoner
- terskelverdier for når ytterligere tiltak eller driftsendringer skal vurderes
- begrensning av grunnarbeider ved inntaket til utførelse kun i perioden mellom 15.7 og 31.12. aktuelt byggeår
- forbud mot bestemte anleggsarbeider i nærmere angitte perioder og soner,
- varslings- og samhandlingsrutine med reinbeitedistriktet,
- revegeteringsplan, ferdigstillelsesfrist og kontrollbefaring

4 Uttalelse fra berørte grunneiere

Berørte grunneiere har erfaringer fra området som i enkelte henseender gir et annet bilde av reinsdyrforekomsten og arealbruken enn det som fremgår av reinbeitedistriktets generelle uttalelser. Grunneierne understreker samtidig sin respekt for reindriften og for de utfordringene næringen står overfor som følge av generelt press og fortrengning. Formålet med uttalelsen er å bidra med lokale observasjoner som et supplement til sakens øvrige opplysningsgrunnlag. Vi vedlegger derfor en uttalelse fra berørte grunneiere.

Vedlegg 1: kopi av uttale av 18.8.26, frå Terje Bjørnar Hartvigsen, Geir Olav Pedersen og Bjørn Andor Hansen

5 Oppsummering og avsluttende merknader

Når naturmangfold- og reindriftsvirkningene vurderes konkret, med vekt på prosjektets tilpassede utforming og relevante avbøtende tiltak, mener Småkraft at fordelene langt overstiger de potensielle ulempene ved tiltaket.

Tiltaket gir om lag 12,1 GWh ny fornybar kraftproduksjon per år og bidrar til lokal og regional verdiskaping, herunder lokal sysselsetting, jf søknaden s 30. Det er planlagt med begrensede permanente terrenginngrep, borehull og nedgravde tekniske løsninger. De mest relevante ulempene knytter seg til en avgrenset anleggsfase og til hydrologiske virkninger som må følges opp gjennom konkrete vilkår. Dette er forhold som egner seg for avbøting, detaljplanbehandling og etterfølgende miljøoppfølging, samt selvfølkelig tilpasninger og avtaler med reindriftsdistriktet.

Vilkår kan blant annet omfatte helt konkret tilpasset minstevannsføring, detaljert miljøoppfølgingsprogram, restaurerings- og revegeteringsplan, oppfølging av berørte fossesprøytsoner, tids- og gjennomføringsrestriksjoner i anleggsperioden, dialog med reinbeitedistriktet, og regulering av ferdsel gjennom bom eller annen adgangs kontroll. Dette vil gi en mer forholdsmessig og treffsikker løsning enn et avslag.

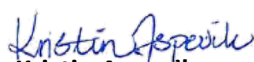
På bakgrunn av den ovenfornevnte redegjørelsen, ber Småkraft om at NVE, ev. Energidepartementet jf forvaltningsloven § 28, omgjør vedtaket.

I den videre behandlingen ber vi om at det særlig foretas en fornyet, samlet og tiltaksspesifikk vurdering av:

- naturmangfoldvirkningene etter at konkrete avbøtende tiltak og vilkår er vurdert,
- sammenhengen mellom oppsummeringstabellen og begrunnelsens brødtekst om naturmangfoldets vekt i avslaget
- den faktiske bruken av Hilleshamnområdet til reindrift, herunder påståtte trekkruter, flyttleier og oppsamlingsområde
- forskjellen mellom dette tiltakets konkrete virkninger og de generelle utfordringene reindriften opplever som følge av andre inngrep, og
- muligheten for å redusere ferdsel etter ferdigstillelse gjennom bom eller annen adgangsregulering
- kraftverkets positive bidrag til å kutte flomtopper og mulighetene for mer aktiv styring av klimakonsekvensene i vassdraget, særlig for tettstedet Hilleshamn, i tillegg til de øvrige mer åpenbare fordelene ved diskret og kulturhistorisk gjenkjennelig produksjon av fornybar kraft

Ta for øvrig selvsagt kontakt med undertegnede eller Småkraft v/Viggo Olsen, dersom det skulle være spørsmål.

Med vennlig hilsen

Kristin Aspevik
advokat MNA

Tlf: +4790988608

E-post: kristin.aspevik@advokat-tollefsen.no